

เลขรับ..... ๕๖๖๖
วันที่..... ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๒
เวลา..... ๑๐.๐๐

ความที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กลุ่มนิติการ โทร.0-2561-5305,0-2561-4292-3 ต่อ 603

ที่ ทส 1610.5 / 14635

วันที่ 30 กรกฎาคม 2552

เรื่อง แนวทางปฏิบัติขั้นตอนการใช้คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-13

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ศูนย์บริการประชาชนกรมป่าไม้

เลขรับ ๑๒๑๗

วันที่ ๓๑ ส.ค. ๕๒

เวลา ๑๔.๕๐ น.

ส่วนอำนวยการ

เลขรับ ๕๕๕๓

วันที่ 3 ส.ค. 2552

เวลา ๑๔.๓๐

ด้วยเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 เวลา 10.00 น. มีการประชุมเรื่องการอุทธรณ์คดีปกครอง (โรงเลื่อยจักรเขาการ้อง) ณ ห้องประชุม 2 อาคารเทียมคคมกฤษ กรมป่าไม้ โดยมอบหมายให้กลุ่มนิติการทำหนังสือเวียนแจ้งแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ให้ทุกจังหวัดทราบ เพื่อป้องกันการถูกฟ้องร้อง และลงเว็บไซต์ของกรมป่าไม้โดยเร็ว

กรมป่าไม้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า มีความจำเป็นต้องมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ที่อาจกระทบสิทธิของผู้ยื่นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เพื่อเป็นการป้องกันการออกคำสั่งทางปกครองที่มีขอบด้วยกฎหมาย ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายได้กำหนดไว้ อันเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐแพ่งคดีและป้องกันการถูกฟ้องร้อง ดังต่อไปนี้

1. ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะออกคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบสิทธิของผู้ยื่นคำขออนุญาต เจ้าหน้าที่ต้องอาศัยหลักการรับฟังคู่กรณี อันเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีที่อาจได้รับผลกระทบจากการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ เพื่อจะได้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมก่อน ตามมาตรา 30 วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ข้อยกเว้นให้เจ้าหน้าที่ที่มีดุลพินิจที่จะไม่จัดให้มีการรับฟังคู่กรณีก็ได้ ตามมาตรา 30 วรรคแรก หากเข้ากรณีตามมาตรา 30 วรรคสอง (1) - (6)

/ (1) เมื่อมี....

- (1) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
- (2) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป
- (3) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การ หรือคำแถลง
- (4) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวเองว่า การให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้
- (5) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง
- (6) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามมาตรา 30 วรรคแรก หากการให้โอกาสในการที่จะได้รับแจ้งข้อเท็จจริงให้ทราบและให้โอกาสในการโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน จะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ว่าประโยชน์สาธารณะย่อมอยู่เหนือประโยชน์เอกชน

ต่อมาได้มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 30 วรรคสอง (6) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ ให้คำสั่งทางปกครองในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 30 วรรคสอง (6)

- (1) การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง
- (2) การแจ้งผลการสอบหรือการวัดผลความรู้หรือความสามารถของบุคคล
- (3) การไม่ออกหนังสือเดินทางสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ
- (4) การไม่ตรวจลงตราหนังสือเดินทางของคนต่างด้าว
- (5) การไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่ต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว
- (6) การสั่งให้เนรเทศ

2. การทำคำสั่งปฏิเสธการอนุญาตหรือการยืนยันคำสั่งปฏิเสธการอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 อันเป็นคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบสิทธิของผู้ยื่นคำขออนุญาต มีผลเป็นการระงับสิทธิของบุคคลที่มีอยู่ตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการปฏิเสธการอนุญาตหรือการเพิกถอนสิทธิดังกล่าว ผู้รับคำสั่งทางปกครองหรือผู้ขออนุญาตย่อมต้องรู้สาเหตุว่าเพราะอะไรจึงไม่ได้รับอนุญาตตามคำขอหรือถูกเพิกถอนสิทธิที่เคยมีอยู่แต่เดิม ด้วยเหตุนี้จึงสมควรต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่แสดงเหตุผลประกอบคำสั่งทางปกครอง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการที่จะรับรู้และเพื่อโต้แย้งได้ตรงประเด็น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ต้องอาศัยหลักการแสดงเหตุผลประกอบคำสั่งทางปกครอง

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง โดยเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ในคำสั่งดังกล่าว ตามมาตรา 37 วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดให้เหตุผลประกอบด้วย

- 2.1 ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- 2.2 ข้อกฎหมายที่อ้างอิง
- 2.3 ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

ข้อยกเว้นที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องแสดงเหตุผลประกอบคำสั่งทางปกครอง

ก. กรณีตามมาตรา 37 วรรคสาม (1) - (3)

- (1) เป็นกรณีที่มีผลตรงตามคำขอและไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น
- (2) เหตุผลนั้นเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้วโดยไม่จำเป็นต้องระบุอีก
- (3) เป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับตามมาตรา 32

ข. กรณีตามมาตรา 38 เมื่อมีกฎกระทรวงออกมากำหนดให้กรณีใดไม่ต้องแสดงเหตุผลประกอบคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องแสดงเหตุผลประกอบคำสั่งทางปกครอง

3. ใบอนุญาตหรือคำสั่งปฏิเสธการอนุญาตหรือการยืนยันคำสั่งปฏิเสธการอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เป็นคำสั่งทางปกครอง ต้องทำเป็นหนังสือ ระบุวัน เดือน ปี ที่ทำคำสั่ง ชื่อและตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง พร้อมทั้งลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง ตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

(นายสมชัย เพียรสถาพร)
อธิบดีกรมป่าไม้

- 1/5/52

- 1/5/52

(นายทินกร สาทิวังศ์)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

คุณไพรัตน์
- 1/5/52
ท.ประพันธ์
1/5/52

(นายประพันธ์ ธนะกิจรุ่งเรือง)
นักวิชาการป่าไม้ ชำนาญการ
ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์บริการประชาชนกรมป่าไม้

นางสาวท.ท.ท.

ท.ท.ท.

ท.ท.ท.

(นางสาวท.ท.ท. อดิสร)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงาน

๑๐๑๗

๑๖/๖/๕๒

๑๗

๑๖/๖/๕๒

ท.ท.ท.
1/5/52

ท.ท.ท.
4/8/52